

AVAAN
U U T I S E T | 3 . 2 0 1 5

Suomen
Turvaurakoitsijaliitto

Pääkirjoitus

Yhteiskunta ja talous murroksessa

Puheenjohtajan palsta

Murtostandardiuudistus ja sen vaikutukset

Talojakamo

– tietoturvan kriittinen piste

S. 4

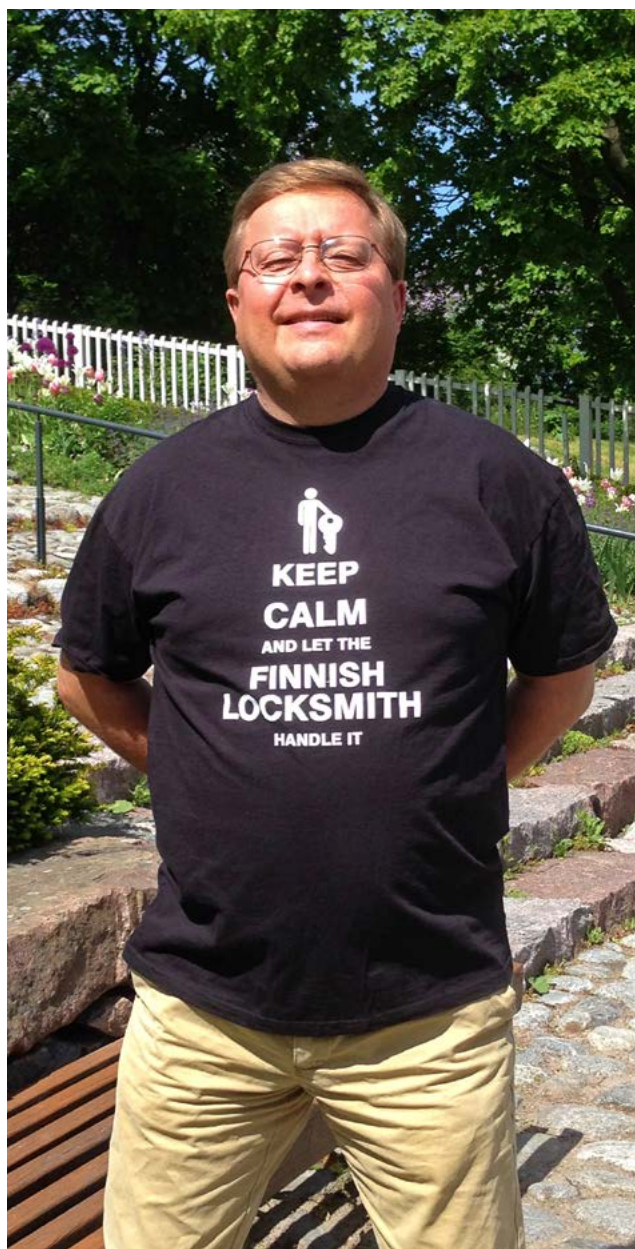
TURVALLISUUSALAN UUSI PALKINTOGAALA

– FINNISH SECURITY AWARDS

S. 8

Työtä jäsenten hyväksi 45 vuotta

S. 12

Mikael Söderlund
Päätoimittaja

Yhteiskunta ja talous murroksessa

Iloksemme voimme todeta, että laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (LYTP) sai 21.8.15 vihdoinkin lopullisen sinetin ja alan 20-vuotinen unelma toteutui presidentti Niinistön vahvistaessa uuden lain Valtioneuvostossa.

Liiton mielestä uusi laki turvallisuuspalveluista on suuri edistysaskel koko turvallisuussektorille. Laki käsittää säännökset muun muassa turvallisuusalan elinkeinoluovasta ja vastaavista hoitajista. Lupa on yhteinen kaikille luvanvaraisiksi määritellyille yksityisen turvallisuusalan elinkeinoille. Varsinainen laki ja jatkossa uudet asetukset parantavat huomattavasti turvasuojausalan laatua ja osaamistasoa, ja se estää mm. rikollisten elementtien pääsyä alalle, mikä on tärkeää koko yhteiskunnalle.

Laissa hyväksymistä edellyttävällä ja siten luvanvaraisuutta vaativalla turvasuojastehtävällä tarkoitetaan sähköisten ja mekaanisten lukitusjärjestelmien, murtohälytysjärjestelmien ja kulunvalvontajärjestelmien asentamista, korjaamista tai muuttamista niihin kuuluvaa kaapelointityötä lukuun ottamatta. Laki astuu voimaan 1.1.2017, josta alkaa vielä kahden vuoden siirtymäaika, jonka aikana elinkeinolupaa sekä vastaavan hoitajan pätevyys tulee hakea. Vaikka nyt tuntuu siltä, että vuoden 2019 alkuun on paljon aikaa, yritysten kannattaisi aloittaa kouluttautumisvalmistelut vastaavan hoitajan pätevyyden saamiseksi. Alaltamme jo toistakymmentä yritystä on aloittanut vastuuhenkilöidensä kouluttamiset tuleviin haasteisiin. Liitto järjestää loppuvuodesta päivän kestävät tietopakettikoulutukset, joiden tarkoituksena on antaa liiton jäsenille alustavat tiedot koulutuksesta ja vastaavien hoitajien vastuista ja velvollisuuksista käytännös-

sä. Kurssitukset on tarkoitus aloittaa marraskuussa ja ne toteutetaan yhteistyössä AEL:n kanssa useammalla paikalla kunnalla. Liitto on myös lähettänyt jäsenistölle tiivistelmän laista, joka sisältää jäsenkuntaa koskevat asiat. Muistutan teitä kaikkia alalla toimivia, että aikaa on kuitenkin rajallisesti, koska kyseessä on alaa mullistava muutos.

Taloudessa olemme saaneet kuulla Suomen huonosta kehityksestä ja allekirjoittanut on itse ainakin ymmärtänyt asian vakavuuden. Tätä kirjoittaessani kymmenet, ellei sadat tuhannet suomalaiset osoittavat mieltään tavalla tai toisella ympäri maan, vaikka tarvitsisimme yhteen hiileen puhaltamista. Jos poliittisista päätöksistä huolimatta ei suuntausta saada muutettua, voi eteen tulla muita ongelmia. Tässä lehdessä olen esittänyt yhtenä ongelmanratkaisukeinona lomautuksen mahdollisuutta, sillä työn tarjoamismahdollisuus voi vähentyä monesta syystä, kuten liiketoiminnan supistumisen vuoksi. Työnantajahan voi työn vähentymisen vuoksi irtisanoa työntekijänsä, tai jos työ on tilapäisesti vähentynyt, lomauttaa työntekijän tästä syystä. Tämän on järkeenkäypä vaihtoehto varsinkin silloin, jos työn väheneminen on ohimenevää.

Toivokaamme, että Euroopassa suotuisat taloudelliset tuulet puhaltavat myös Suomeen ja täällä meillä kaikki osapuolet näkemyseroista huolimatta löytäisivät yhteisen tahtotilan ja saisimme pyörät pyörimään. Näin myös meidän alamme saisi lisää tilauksia uusien investointien kautta.

Näillä sanoilla toivotan lukijoille hyvää ja tarmokasta syksyä

Jouni Vesanto

Puheenjohtaja
Lukkoseppämestari

Murtostandardiuudistus ja sen vaikutukset

Suomessa ja muissa Pohjoismaissa on jo useiden vuosikymmenien ajan asetettu samankaltaisia vaatimuksia lukoille ja niiden komponenteille. Vaatimukset täyttävistä lukoista on laadittu luetteloita, ja kuluttajilla on siten ollut mahdollisuus saada lukkohankintojensa tueksi puolueetonta ja asiantuntevaa tietoa.

Suomessa ryhdyttiin EN-standardien jälkeen laatimaan vastaavanlaista standardia myös lukoille. Se julkaistiin standardina (SFS 5970) tammi-kuussa 2010. Samassa yhteydessä julkaistiin myös standardi siitä, miten EN-standardien vaatimuksia sovelletaan Suomessa (SFS 7020). Nyt tämä standardi SFS 7020 on tärkeä, koska siinä testattavat tuotteet ovat hyväksytyjä kokonaisuudessaan, kun kaikki osa-alueet ovat kunnossa, esim. lukkorunko, avainpesä ja mahdollisesti painike. FK on tähän asti pitänyt listaa hyväksytyistä tuotteista ja komponenteista, mutta nyt tämä ylläpito siirtyy Liitolle ja liiton sivuille ollaan tekemässä parhaillaan hakutoimintosisivustoa, jossa niin asiantuntijat kuin kuluttajatkin voivat etsiä hyväksytyjen tuotteiden kombinaatiolistasta oikeat komponentit lukitusratkaisuilleen tai tarkistaa, mitkä ovat hyväksytyjä elementtejä esim. jollekin tietylle lukkorungolle tai riippulukolle. Valmistajat ovat jo testautaneet tuotteita hyvin ja lähettäneet tietoja eteenpäin, loppuvuodesta loputkin tuotteet tulee hyväksytyä, kun edelliset hyväksynnät loppuvat tämän vuoden 2015 lopussa.

Mitä näille Suomessa myytävälle lukoille ja niiden komponenteille asetettavat vaatimukset sitten tarkoittavat ja miten niitä testataan?

Lukkoja ja niiden komponentteja koskevat vaatimukset tähtäävät siihen,

että lukko kestää ja toimii hyvin niissä olosuhteissa, joihin se on tarkoitettu. Näitä olosuhteita ovat mm. rakenteellinen kestävyys, käyttövarmuus, korroosionkesto, kulutuksenkestävyys, lämmön ja kosteuden kestävyys ym.

Standardeissa lukkoja luokitellaan sen mukaan, minkä asteista räsitusta ne kestävät. Standardi 7020 jakaa Suomessa lukot ja niiden komponentit murronekävyyden mukaan neljään luokkaan:

1. käyttölukko, 2. vahvennettu käyttölukko, 3. varmuuslukko ja 4. vahvennettu varmuuslukko. Luokasta riippuen lukoille asetetaan eriasteisia vaatimuksia ja niiden testaukset tehdään suomalaisten vaatimusten mukaan, ja niistä annetaan viralliset testausraportit.

Lopputuloksen tarkastaa ja hyväksyy Finanssialan Keskusliitto, joka vahvistaa akkreditoitujen testauslaitosten tulokset (EN-standardit ja SFS-standardit) ja toteaa standardinmukaisuudet vahvistamalla (hyväksymällä) testauslaitosten ilmoittamat tulokset.

Lukkojen ja niiden komponenttien hyväksyttäminen ei ole pakollista. Suomessa ja muuallakin maailmassa saa myydä kuinka heikkorakenteisia lukkoja tahansa. Hyväksyttämisen tarkoituksena on pitää lukitustuotteiden taso korkeana ja luotettavana. Lisäksi vakuutusyhtiöt vaativat yrityksiltä hyväksytyjen tuotteiden käyttämistä. Turvaurakoitsijaliitto on juuri julkaissut yhdessä FK:n kanssa kotien murtosuojaopppaan, jossa käydään läpi näitä asioita. Opas löytyy sivuilta www.lukkoliikkeet.fi

Hyvää ja turvallista syksyä!

Talojakamo

– tietoturvan kriittinen piste

Taloyhtiöiden ja liikekiinteistöjen talojakamoiden uusi käyttäjäystävällinen lukitussuositus helpottaa asukkaiden viestintäsalaisuuden turvaamista.

Miten turvallinen kodin nettiyhteys on, kun asukkaat tekevät nykyisin yhä enemmän etätöitä tai maksavat laskuja verkkopankissa kotoa käsin? Tietoturvallisuuden heikoin lenkki voi olla esimerkiksi talojakamo, jonka lukituksessa on aukko.

Taloyhtiöiden ja liikekiinteistöjen talojakamotilat kätkevät sisäänsä laitteita ja johtojen liittymäpaikkoja, joiden avulla nykyaikaiset tietoliikenneyhteydet saadaan kiinteistössä toimimaan. Talojakamotiloja tarvitaan esimerkiksi antenniverkon, laajakaistan, kulunvalvonnan ja ovipuhelimien toiminnan takaamiseksi.

Valtakunnalliset teleyritykset, Viestintävirasto, Finanssialan Keskusliitto, Yrityssuojeluyhdistys ry, Suomen Turvaurakoitsijaliitto, Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto, Kiinteistöliitto ja Isännöintiliitto yhdistävät asiantuntemuksensa työryhmässä, joka määrittelee kiinteistöjen teletilojen turvallista lukitusta. Yhteistyö juontaa juurensa jo vuoteen 1994, jolloin Finnet-yhtiöt ja Telecom Finland Oy (nykyinen TeliaSonera) sopivat

talojakamoiden yhteisestä lukitussarjasta. Nykyinen ns. KTL1E-työryhmä on perustettu ylläpitämään ja kehittämään valtakunnallista kiinteistöjen talojakamotilojen lukitusjärjestelmää.

Työryhmän uusin suositus talojakamotilojen lukintaan (= KTL1E) on elektromekaaninen, etäohjelmoitava ABLOY PROTEC CLIQ -järjestelmä. CLIQ-avaimella aukeaa sekä talojakamo että reittiavaimen sisältävä avainsäilö. Reittiavaimen avulla huoltohenkilöt pääsevät kiinteistössä tarvitsiinsa kohteisiin, muun muassa talojakamotilan ovelle. Lukostoa hallinnoi Yrityssuojeluyhdistys ry.

Talojakamotilojen lukituksessa on vuodesta 2011 lähtien siirrytty asteittain elektromekaaniseen ABLOY PROTEC CLIQ -järjestelmään. Aiempi lukitus oli mekaaninen ABLOY PROTEC (= KTL1). Uusi PROTEC CLIQ -avain sopii mekaanisen jysintänsä puolesta vanhoihin KTL1-lukkoihin, mutta elektronisen tunnisteen myötä avaa myös uudet lukot.

Uuden lukitusjärjestelmän edut talojakamolukituksessa

Uusi lukitus parantaa turvallisuutta ja helpottaa asiaankuuluvien ammattilaisten pääsyä talojakamoihin. ABLOY

Teleoperaattorin huoltohenkilö lataa avaimelleen päivitetyn käyttöoikeuden seinäyksiköltä.

PROTEC CLIQ -järjestelmä mahdollistaa avainten kulkuoikeuden myöntämisen määrääjäksi. KTL1E-avainten kulkuoikeus on voimassa 30 vuorokautta seinäyksikössä päivittämisestä.

Työryhmässä sovitut kulkuoikeuksien muutokset astuvat voimaan kun käyttäjä päivittää avaimensa seinäyksiköltä. Näin varmistetaan, että toimivia avaimia on vain asianmukaisten henkilöiden hallussa. Avaimen kadotessa kulkuoikeuksia ei uusita, eikä avain toimi uudistetuissa talojakamoiden lukituksissa.

Järjestelmän etuja ovat huolettomuus, ajan ja kustannusten säästö. Esimerkiksi riskit väärinkäyttöksiin vähenevät ja tar-

vittaessa niitä pystytään selvittämään kulkuraporttien avulla. Ovenavauskustannukset pienenevät, koska huoltohenkilöstöä ei enää tarvita ovia avaamaan, jolloin vältetään kalliilta odotusajalta. Myös teleurakoitsijan turhat käynnit/odotusajat poistuvat.

Milloin talojakamoissa on tarvetta käydä?

Talojakamoissa käydään antenniverkon muutosten ja operaattoreiden asennusten yhteydessä, jotka todennäköisesti lisääntyvät kiinteistöjen sisäverkkojen uudistumisen myötä. Teleurakoitsijat käyvät talojakamoissa huoltamassa, asentamassa uusia ja poistamassa vanhoja laitteita sekä korjaamassa vikoja. Lisäksi talojakamoissa käyntejä vaativat muut tukijärjestelmät, kuten kulunvalvonta ja ovipuhelimet.

KTL1E-työryhmä kokoontui 17. kesäkuuta 2015 Elisa Oy:n tiloissa.

(Henkilöt vasemmalta eturivi Ville Reinikainen, Olli Aromaa, Seppo Perttala, Virpi Hienonen, Jaana Sallmen takarivi vasemmalta: Markku Lindholm, Teemu Saarikko, Mikael Söderlund, Jarmo Kelo, Ari Wikström)

KTL1E -lukitus

- **Turvallinen lukitus suojaa taloyhtiön talojakamotiloja ja turvaa viestintä-salaisuutta.**
- **Reittiavaimen sisältämä avainsäilö aukeaa ABLOY PROTEC CLIQ -avaimella. Reittiavaimella kuljetaan talojakamolle, jonka ovelle on jälleen PROTEC CLIQ -lukko.**
- **Elektromekaanisen KTL1E-avaimen käyttö-oikeus on 30 vuorokautta.**
- **Kiinteistön omistaja saa sarjoituksen yhteydessä kaksi lukko-kohtaista avainta, jotka sopivat kiinteistön avainsäilöön ja talojakamoon.**
- **Teleyritykset ja teleurakoitsijat voivat tilata elektromekaanisia avaimia Yrityssuojeluyhdistyksen kautta (www.yrityssuojelu.fi), joka hallinnoi lukostoa.**
- **KTL1E-lukkoja tilataan Abloy valtuutetusta lukkoliikkeestä.**

Danske Lasesmed Forening DLF Tanskan lukkoseppäliitto

Tanskan lukkoseppäliitolla, DLF:lla on 86 jäsenliikettä ja sivutoimipisteet mukaan luettuna niitä on kaikkiaan 125. Jäsenliikkeet kattavat koko maan ja tyypillisesti liikkeessä on 10 – 15 työntekijää. Tanskassa on kolme suurempaa konsernia, joissa jokaisessa on yli 50 työntekijää.

Liiton 56 jäsenliikkeellä on ISO 9001 -sertifiointi. Laatu järjestelmä ei ole jäsenvaatimuksena, mutta on pakollinen niille liikkeille, jotka tekevät vakuutusyhtiöiden hyväksymiä töitä.

Liiton toimisto sijaitsee Ishøj'ssa, joka sijaitsee lähellä Kööpenhaminaa ja toimistossa työskentelee Tina Hessellund. Toimiston työtehtävät ovat hyvin samanlaisia kuin meillä Suomessa, eli kattavat mitä moninaisimpia jäsenten edunvalvontaan ja auttamiseen liittyviä asioita. DLF:n hallituksessa on viisi jäsentä ja puheenjohtajana toimii Torben Klindt, joka on myös ELF Nordicin, eli Nordkeyn puheenjohtaja. DLF:lla on oma painettu lehti, DLF Sikring Nyt, jossa on turvallisuusalaan liittyviä artikkeleita, mainoksia ja uutisia. Lehden levikki on 4600 ja sitä lähetetään jäsenkunnan lisäksi eduskuntaan, poliisille, vakuutusyhtiöille, arkkitehdeille, kunnallisille virkamiehille ym.

Tanskassa lukkoseppäksi tullaan oppisopimuksen kautta, jokaisen alalle haluavan täytyy tehdä oppisopimus lukkoliikkeen kanssa. Lukkoseppäksi valmistuminen vie neljä vuotta ja joka vuosi valmistuu 20-25 lukkoseppää. DLF:n vuosikokoustapahtuma järjestetään joka vuosi Billundissa, tapahtumassa on koulutusta, verkostoitumista, yhteistoimintajäsenten näyttely ja myös yhteinen illanvietto.

Vuonna 2016 DLF juhlii 40-vuotista taivaltaan ja juhluvuoden kunniaksi isännöi ELF:n vuosikonventiota Kööpenhaminassa 18.–22.5.2016. DLF:llä on ilo kutsua kaikki osallistumaan konventioon, jossa on tarjolla erilaisia koulutustilaisuuksia luentoja ja kurssien muodossa, pienimuotoiset messut ja paljon vapaa-ajan tapahtumia. Konventio-ohjelma on lähes valmis ja tullaan esittelemään pikimmiten tapahtuman nettisivuilla www.elf2016.com. DLF ja vuoden 2016 konventio ovat esillä niin ELF:n Dublinin konventiossa toukokuussa kuin ALOA:n tapahtumassa Renossa, USA:ssa heinäkuussa.

Tervetuloa Kööpenhaminaan 18.–22.5.2016!

MEILTÄ SAAT TURVAA JA VALOA!

Valaistus

Turvavalaistus

Murtovalvonta

Kameravalvonta

Turvatuotteet

Huoltovapaat akut

UPS-laitteet

Mittalaitteet

KAMIC Installation Oy
Kylvöpolku 6, 00680 Helsinki • Vaihde 010 8328 200
Myynti puh. 010 8328 220 • myynti@kamic.fi
www.kamic.fi

TURVALLISUUSALAN UUSI PALKINTOGAALA – FINNISH SECURITY AWARDS

Marraskuun FinnSec-messuilla jaetaan ensimmäistä kertaa Finnish Security Awards -turvallisuuspalkinnot.

Ne jaetaan kymmenessä kokonaan uudessa palkintokategoriassa: **vuoden turvallisuusyritys, vuoden turvallisuuskonsultti, vuoden turvallisuusteko, vuoden paloturvallisuusviestijä, vuoden turvallinen asuin ympäristö, turvallisuusalan yhteistyön edistäjä, vuoden kansainvälinen saavutus, turvallisuusalan elämäntyöpalkinto, vuoden kyberturvallisuustutkija ja turvallisuusalan valopilkku.** Palkintojen jakajana toimii Turvallisuus & Riskienhallinta -lehti.

Palkintogaalan tukena on laaja yhdistysyhteistyö. Finnish Security Awards -palkintogaalassa on mukana yhteensä 11 turvallisuusalan järjestöä tai yhdistystä mukaan luettuna Suomen Turva-urakoitsijaliitto ry.

Koko turvallisuusalan yhteinen juhla

Palkintogaalasta on tarkoitus tehdä koko turvallisuusalan yhteinen juhla. Palkintokategoriat eivät rajoitu pelkästään turvallisuusasioihin. Lähes kaikki kategoriat on rakennettu siten, että niissä voidaan palkita minkä tahansa turvallisuuden

osa-alueiden ihmisiä, yrityksiä tai yhteisöjä.

Vuoden turvallisuusyritys 2015 -kategorian palkinto jaetaan turvallisuusalan yritykselle, joka edustaa ja edistää positiivista yritystoimintaa ja tervettä kilpailua sekä kehittää jatkuvasti toimintojaan luoden turvallisuutta ja lisäarvoa asiakkailleen.

Jokaisen palkintokategorian finalistit ja voittajan valitsee arvovaltainen palkintoraati, jonka kokoonpanossa on varmistettu se, ettei mikään yksittäinen intressi saa muita enempää painoarvoa. Raadeissa huomioidaan tarkasti valintojen puolueettomuus ja mahdollisten jääviystilanteiden välttäminen.

Raadit ovat kokoontuneet aikavälillä 25.5.–30.9. Raadit ovat valinneet kuhunkin kategoriaan kolme finalistia sekä voittajan. Voittajat julkistetaan vasta FinnSecin palkintogaalassa.

Useat raatilaisista edustavat useampia organisaatioita. Tässä yhteydessä heidän kohdalleen on merkitty se taho, jota he pääasiassa edustavat palkintoraatitehtävissään.

Vuoden turvallisuusyritys 2015 kategorian raati:

Jukka Hakola, Finnsecurity ry, hallituksen jäsen,
www.finnsecurity.fi

Jere Peltonen, Ulkoministeriö, turvallisuusneuvonantaja
www.formin.fi

Aku Pänkäläinen, Finanssialan Keskusliitto, turvallisuusasiantuntija
www.fkl.fi

Harri Pöysä, Hedengren Security Oy, myyntijohtaja
www.hedengrensecurity.fi

Mikael Söderlund, Turvaurakoitsijaliitto ry, toimitusjohtaja
www.lukkoliikkeet.fi

Harri Uusitalo, hallituksen jäsen, Suomen Vartioliikkeitten Liitto
www.svll.fi

Timo Lahtinen, päätoimittaja, T&RH, (koordinaattori)
www.turvallisuus.com

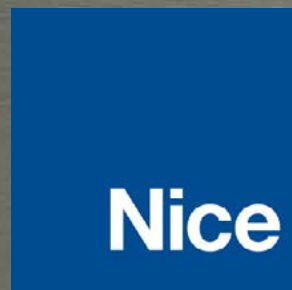
Toivotamme kaikki Avainuutisten lukijat tervetulleiksi koko turvallisuusalan yhteiseen juhlaan 19.11.2015 ja FinnSec-messuille 18.–20.11.2015.

Sicutech 5 vuotta

Nice Suomessa 13 vuotta

Nice ovi- ja porttiauromatiikan
valtuutettu maahantuoja

Sicutech Oy • Kuparikatu 44 • 20380 Turku
www.sicutech.fi • www.facebook.com/SicutechOy

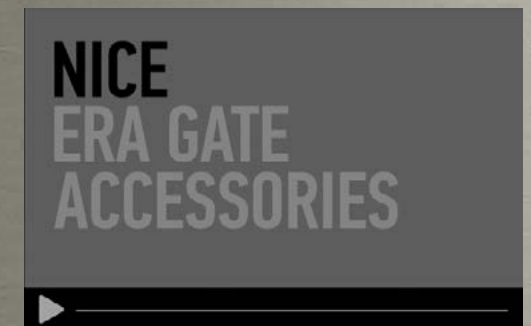
Mainitseamalla tilatessasi "Sicutech 5 vuotta" saat lokakuun loppuun asti yllätysedun!

Nice ovi- ja portti-
automaatiikka. Katso video:

UUTUUS: ERA lisävarusteet.
Valokennot, näppäimistöt ym.
Katso video:

UUTUUS: Hi-Speed nopeat
porttikoneistot.
Katso video:

§

LAKIPALSTA

Jukka Rahikkala
Asianajaja

jukka.rahikkala@bardy-rahikkala.fi

YRITYKSEN OIKEUS VALITUKSEEN HANKINTA-ASIASSA

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan 2014:129 linjannut yrityksen oikeutta hakea muutosta julkista hankintaa koskevaan päätökseen poikkeustapauksessa. Ratkaisu on siitä syystä mielenkiintoinen, että valituksen katsottiin olleen mahdollinen vaikka Yritys ei ollut itse jättänyt tarjousta. Hankinnassa oli kyse katulamppujen uusimisesta.

Hankintayksikön tarjouspyynnössä kerrottiin minkä tyyppisiä valaisimia kaupungissa oli käytössä ja kerrottiin, että muitakin valaisimia saattoi tarjota tietyin edellytyksin. Yritys vaati kaupunkia korjaamaan tarjouspyyntöä. Kaupunki ei tehnyt korjausta, mutta jatkoi tarjousaikaa.

Yritys ei jättänyt tarjousta.

Kaupungin hyväksyttyä toisen yrityksen tarjouksen Yritys valitti hankintapäätöksestä.

Markkinaoikeus jätti Yrityksen valituksen tutkimatta. Markkinaoikeus katsoi, että Yrityksellä ei ollut asiassa asianosaisasemaa eikä siten valitusoikeutta, kun se ei ollut osallistunut tarjouskilpailuun antamalla tarjousta.

Yritys valitti Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Korkein hallinto-oikeus katsoi toisin kuin hallinto-oikeus, että Yrityksellä oli valitusoikeus. Asia palautettiin Markkinaoikeuteen uudelleen käsiteltäväksi seuraavilla perusteilla:

1. Yritys toimi kysymyksessä olevan hankinnan kohdetta vastaavalla alalla.
2. KHO katsoi Yrityksen olleen tavoittelemassa hankintaa koskevaa sopimusta, kun otettiin huomioon Yrityksen toimenpiteet ennen valituksen jättämistä.
3. Kaupunki oli ryhtynyt toimenpiteisiin Yrityksen yhteydenoton ja valituksen jälkeen, mikä oli myös osoitus siitä, että Yritys oli asiassa asianosainen.

Ratkaisusta huomaa, että valitus voi koskea hankintapäätöksen ohella myös muita hankintamenettelyn vaiheita ja hankintayksikön niissä tekemiä toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Jos hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan hankintasäännösten edellyttämällä tavalla, alalla toimiva yrittäjä on oikeuskäytännössä katsottu asianosaiseksi lähtökohtaisesti vain, jos yrittäjä on antanut tarjouskilpailussa tarjouksen tai jos yrittäjä on ainakin voinut osoittaa pyrkineensä osallistumaan tarjouskilpailuun.

Tämän ratkaisun anti turvaurakointialan yritykselle on arvioni mukaan se, että hankintayksikköön kannattaa olla yhteydessä todisteellisesti etukäteen jos tarjouspyynnössä on epäselvyyksiä ja harkitaan tarjouspyyntöön osallistumista.

§

LAKIPALSTA

Mikael Söderlund
Varatuomari
mikael@lukkoliikkeet.fi

Lomautuksen perusteet

Työn tarjoamismahdollisuus voi vähentyä monesta syystä, esimerkiksi liiketoiminnan supistumisen vuoksi. Työnantaja voi työn vähentymisen vuoksi irtisanoa työntekijänsä, tai jos työ on tilapäisesti vähentynyt, lomauttaa työntekijän tästä syystä. Tämän on järkeenkäypä vaihtoehto varsinkin, jos työn väheneminen on ohimenevää. Lomauttamisen voi tehdä määräaikaiseksi enintään 90 päiväksi tai toistaiseksi.

Työnantaja voi lomauttaa kaikki työntekijät samaan aikaan tai vuorotellen, jos työtä on vaikka yhdelle tai muutamalle kerrallaan. Varsinkin peräkkäisten lomautusten osalta kannattaa asiasta keskustella työntekijöiden kanssa, jolloin asia usein saadaan vietyä loppuun järkevästi ja nopeasti.

Työsuhteen voimassaolo on lomautuksista puhuttaessa tärkeä tekijä. Työntekijä, jolla on toistaiseksi voimassaoleva oleva työsopimus, voidaan lomauttaa irtisanomissyyhin vedoten. Määräaikaisen työntekijän osalta tilanne on toinen, koska hänen työsuhteensa on lähtökohtaisesti voimassa tietyn ajan, eikä sitä voida yksipuolisesti muuttaa. Tämä ei onnistu, vaikka työsopimukseen on otettu irtisanomislauseke, paitsi erityistilanteessa.

KKO:2006:4 päätöksessä tulee esiin määräaikaisen työntekijän vahva asema:

- Määräaikaisessa työsuhteessa olleiden työntekijöiden työsopimuksissa oli ehto, jonka mukaan sopimus voidaan irtisanoa molemminpuolisesti. Ehto itsessään ei ollut kielletty. Työnantajalla ei kuitenkaan tällaisessakaan tilanteessa ollut oikeutta lomauttaa määräaikaisia työntekijöitä.

Lomautukset voidaan toteuttaa usealla tavalla; Kyseessä voi

olla täysi lomautus, lyhennetty työviikko, kolme päivää viikossa ja lomautukset voivat olla erilaisia riippuen millaisia työtehtäviä työntekijät tekevät (asentaja, myyntihenkilö ym.). Jos lomautuksen aikana todetaan, että lomautus ei ole riittävä, on annettava uusi lomautusilmoitus ja sitä kautta laajennettava esimerkiksi lomautuksen kestoa tai henkilömäärää.

Työnantajan on aina esitettävä ennakoilmoitus lomautuksen perusteista ja arvioidusta kestosta. YT-järjestelmän säännöt pätevät yrityksissä, jossa on 20 tai useampi henkilö palkattuna.

Lomautuksen antaminen pitää antaa henkilökohtaisesti tiedoksi, suullisesti (muista näyttö) tai kirjallisesti vähintään kaksi viikkoa ennen lomautuksen alkua. Lomautusilmoituksessa pitää olla tieto päivästä, jolloin lomautus alkaa, ja jos lomautus on määräaikainen, tulee olla päättymispäivä, muutoin pitää ilmoituksessa olla tieto, että kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva lomautus. Suosittelemme kirjallista muotoa näytön takia.

Määräaikainen lomauttaminen loppuu määräpäivänä. Lomautus voidaan toistaa, mutta karenssi on silloin jälleen 2 viikkoa. Tilanteessa, jossa lomautus on voimassa toistaiseksi, kutsutaan työntekijät takaisin töihin. Tämä on tehtävä vähintään 7 päivää ennen työn aloittamista. Työntekijä saa lomautuksen aikana ottaa vastaan muuta työtä, josta hän voi lain mukaan irtisanoutua 5 päivän irtisanomisajalla (erityinen irtisanomisaika).

Lomautukseen kuuluu monta muutakin erikoistilannetta, kuten lomautuksen pitkittyminen, tilapäinen työ lomautuksen aikana tai jopa irtisanominen. Näistä ja yleensä lomautuksen liittyvistä asioista kannattaa aina ennen toimenpiteisiin ryhtymistä kysyä neuvoa liiton toimistolta, jotta kalliilta jälkilaskuilta välttyttäisiin.

Työtä jäsenten hyväksi 45 vuotta

Turvaurakoitsijaliiton perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 45 vuotta. Perustamiskokouksessa keväällä 1970 mukana oli 26 innokasta liikettä ja liitto rekisteröitiin seuraavana vuonna nimellä Suomen Lukkoseppäliikkeitten

Liitto ry. – Finlands Låssmedsaffärers Förbund r.f.
Ensimmäisenä puheenjohtajana toimi perustajajäsen
Sigrud Wijkman ja häntä seurasi ensimmäisessä
varsinaisessa vuosikokouksessa 1973 Leo Ahlbom
Espoosta ja liiton varsinainen toiminta alkoi.

Toiminta aloitettiin mm. ottamalla yhteyttä eri tavarantoimittajiin, poliisin neuvontatoimistoon ja Vahinkovakuutusyhdistykseen. Myös lukitusalan liikevaihtoveroasioita selviteltiin ja solmittiin kontakteja Ruotsin ja Saksan veljesjärjestöihin.

1970-luvulla käyttölukkoa pidettiin riittävänä kotien suojauksessa, mutta liiton edustajat saivat aikaan sen, että varmuuslukkoja alettiin asentaa ja niiden merkitseminen vakuutusyhtiöiden suojeluohjeisiin lisäsi myyntiä merkittävästi.

Liiton toimikunnilla on pitkä historia, jo 1970-luvulla perustettiin murtosuojelutoimikunta testaajineen, josta myöhemmin muodostettiin tekninen toimikunta, lisäksi tarpeen mukaan nimitettiin muitakin toimikuntia, myöhemmillä vuosikymmenillä mukaan tulivat myös tutkintotoimikunta, koulutustoimikunta ja turvaurakkaryhmä.

80-luvulla saatiin paljon aikaan, vaikka työtä tehtiinkin osa-aikaisesti pienteollisuuden keskusliiton puitteissa ja sen avulla. Liitto oli yhtenä kuudesta kansallisesta liitosta perustamassa Euroopan Lukkoseppäliittoa, ELF:ia vuonna 1984 ja vuotta myöhemmin aloitettiin neuvottelut Finnsecurityn kanssa yhteisen lehden julkaisemiseksi. Turvallisuus-lehti ilmestyiikin ensimmäistä kertaa syksyllä 1986.

Koulutus on aina ollut tärkeä osa liiton toimintaa, lukkoseppät saivat oman ammattitutkintonsa pitkällisen työn tuloksena, kun vuonna 1988 lukkoseppän ammattitutkinnon teoriaopetus aloitettiin. Tänä päivänä ammattitutkinnon suorittaneita lukkoseppiä on yli 400. Vuosikymmenen lopulla aloitettiin

Liitto on aktiivinen ELF:n konventiossa, Firenzessä 2014 oli mukana yli 40 jäsentä.

myös oma tiedotus- ja neuvontatoiminta sekä oma koulutustoiminta.

1990-luvun alku toi liitolle oma toimiston ja palkatut toimihenkilöt, Tuomas Kajánin ja Sirpa Korhosen, jotka palvelivat liittoa yli kaksi vuosikymmentä. Vuonna 1991 tehtiin liitolle omat toimitusehdot (LTT91), joita liikkeet alkoivat käyttää ahkerasti tarjouksiinsa.

Lukkoliikkeiden toimenkuva ja työtehtävät laajenivat turvallisuustekniikan kehi-

tyksen myötä, kun mukaan tulivat erilaiset hälytys- ja valvontajärjestelmät, sähköiset lukitusjärjestelmät sekä ovi- ja porttiautomaatiikka. Niinpä syksyllä 1994 liitto päätti yksimielisesti vaihtaa nimensä Suomen Turvaurakoitsijaliitoksi jäsenten toimintaa paremmin kuvastamaan.

Lukkosepän koulutusta haluttiin kehittää edelleen ja liiton tutkintotoimikunta alkoi kehittää opetushallituksen toimeksiannosta lukkoseppämestarin erikoisammattitutkintoa, jonka sisältö suuntautuu omaisuusriskien arviointiin, turvasuunnitteluun ja erityisesti rakenteelliseen suojaukseen ja sähköisten järjestelmien toteuttamiseen. Ensimmäiset lukkoseppämestarit suorittivat tutkinnon vuonna 1996 ja tähän mennessä lukkoseppämestarin erikoisammattitutkinnon on suorittanut 23 henkilöä.

Uusi vuosituhat toi mukanaan liiton oman laatujärjestelmän, jota oli kehitetty yhdessä Abloyn kanssa. Laatujärjestelmää täydennettiin vuonna 2007 ympäristöjärjestelmällä ja vuonna 2013 mukaan tuli työ-, terveys- ja turvallisuusjärjestelmä.

Jäsenliikkeiden avainhenkilöiden koulutukseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota, vuosikymmenen alkupuolella toistakymmentä liikkeen vetäjää tai avainhenkilöä suoritti yrittäjän ammattitutkinnon ja vuosikymmenen lopulla käynnistettiin avainhenkilöiden liikkeenjohdon koulutusohjelma Mercuri Internationalin kanssa. Koulutusohjelma oli menestys ja sai jatkoa toisen ryhmän muodossa vuonna 2012.

Liiton jäsenliikkeiden siirryttyä toimimaan

entistä enemmän isoissa urakkakohteissa huomattiin, että ohjeistusta ja pelisääntöjä luomaan tarvittiin työkaluja. Liittoon perustettiin turvaurakkaryhmä, jonka tehtävänä on ollut kartoittaa toimialan valmiuksia ja palvelukykyä ja viime vuosina kouluttaa jäsenyrityksiä toimimaan urakoitsijoina ja laatia erilaisia asiakirjoja ja oppaita turvaurakkaa silmälläpitäen.

Viimeistä viittä vuotta voisi kuvailla monellakin tapaa muutosten ajaksi. Muutoksia on tapahtunut niin liiton toimitiloissa kuin toimihenkilöissäkin ja jäsenliikkeiden toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi ensin ketjuuntumisen ja sitten yrityskauppojen muodossa.

Uusista tuulista esimerkkeinä ovat liiton

Hallitustyöskentelyä 1970-luvulla ja nykyisin.

Facebook-sivujen avaaminen ja sähköisen tiedotuslehden, AvainUutisten julkaisemisen aloittaminen sekä jäsenten lakineuvonnan palaaminen.

Suurena muutoksena koko toimialalle voidaan pitää jo parikymmentä vuotta toivelistalla ollutta alan luvanvaraisuutta, sillä nyt presidentin elokuussa vahvistama laki yksityisistä turvallisuuspalveluista sisältää

hyväksyntää edellyttävien turvasuojaustehtävien luvanvaraisuuden sekä yritysten vastaavat hoitajat. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien jäsenliikkeidemme on haettava elinkeinolupaa ja vastaavan hoitajan hyväksyntää ennen vuoden 2018 loppua. Tämä on suuri haaste alallemme lähitulevaisuudessa. Tästä on hyvä lähteä viemään liittoa seuraavat 45 vuotta eteenpäin!

Respan rekrytapahtumassa rakennettiin tulevaisuutta

Helsingin kaupungin uravalmennuksen kohtauspaikka Respa järjesti hyvien kokemusten perustella jo kolmatta kertaa rekrytointitapahtuman, jossa nuoret työnhakijat ja työtä tarjonneet yritykset saattoivat kohdata toisensa kotoisasti ja kasvokkain. Tapahtuman avasi kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, jota ilahdutti Respan tuloksellinen toiminta nuorisotyöttömyyden torjumisessa.

Rekrytointitapahtumaan oli kutsuttu 180 Respan uravalmennuksissa käyvää alle kolmekymppistä nuorta aikuista sekä 13 monipuolisesti työtä ja urapolkuja tarjoavaa yritystä. Myös Turvaurakoitsijaliitto oli paikalla kertomassa lukitus- ja turvallisuusalaista työpaikkana.

Respan järjestämä uravalmennus on osoittautunut onnistuneeksi toimintamalliksi, joka avaa nuorille uusia näkymiä niin koulutukseen kuin työelämään. Respa on Helsingin kaupungin hanke nuorten yhteiskuntakuun toteuttamiseksi.

Tavoitteena on nuorten työnhakutarpeiden ja yhteistyöyritysten työntarjoamismahdollisuuksien kohtaaminen. Jo sadat nuoret ovat työllistyneet yhteistyökumppaniyrityksiin Respan toiminnan aikana.

Asiakkaita on tällä hetkellä lähes 3800. Uravalmennuksen aloittaneista 78 prosent-

tia on päässyt eteenpäin koulutukseen tai työelämään ja saanut uravalmennuksen kautta suunnan elämälleen.

Helsingissä arvioidaan olevan 10 000 nuorta, jotka ovat jääneet työn ja koulutuksen ulkopuolelle. Yli 16 000 alle 30-vuotiaasta helsinkiläistä saa toimeentulotukea. Nuorten työllistyminen on haaste, sillä Helsinkiin muuttaa jatkuvasti lisää nuoria.

JUKKA RAHIKKALA

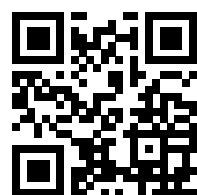
Puh. 044 0400 004

BARDY RAHIKKALA

Asianajotoimisto • Advokatbyrå • Law Office

PYSÄYTÄ BAKTEERIT HETI KÄTTELYSSÄ.

ABLOY®
ACTIVE

ABLOY® ACTIVE -ominaisuus
tuhoaa 99 % haitallisista
bakteereista. Se on nyt vakiona
kaikissa maalatuissa oven heloissa.